

Kis irodalmak a nagyvilágban

„Kis irodalmak a nagyvilágban” címmel rendeztek konferenciát 2025. június 17-én a Greifswaldi Egyetem (Németország) Baltisztikai Intézetében. A kis irodalmak – vagyis kis országok, kis létszámú nyelvi közösségek irodalmi – közül ezúttal a lett és a litván került a fókuszba.

A Baltikum és ezen belül a Baltikum népeinek irodalmi iránt az 1990-es évek elején világszerte megnövekedett az érdeklődés, a balti alkotók és művek egyre növekvő nemzetközi ismertsége kapcsán pedig immár vizsgálható, hogy az egyes országokban milyen mértékben és milyen módon fogadták, fogadják be a lett és litván irodalmi műveket akár szűkebb szakmai körökben, akár azokon kívül.

Beszélhetünk-e a balti kultúrák mélyebb megismeréséről és megértéséről a műfordításoknak köszönhetően? Van-e szerepe a műfordításoknak a lettekre, litvánokra vonatkozó sztereotípiák kialakulásában? Melyek a legtöbbet fordított művek? Van-e kontinuitás a balti államok függetlenné válását megelőző, illetve az azt követő műfordítói és kiadói gyakorlatban?

A konferencia tanulsága az, hogy a különböző országokban a lett és a litván irodalom fordításának lehetőségei és recepciója alapvetően hasonlóak. Érdekes tény, hogy miközben az elmúlt több mint három évtizedben számos értékes litván és lett irodalmi művet fordítottak le angolra, németre, franciára, valamint egy sor ún. kis nyelvre, valódi recepcióról tulajdonképpen egyetlen országban sem beszélhetünk. Sok nyelv esetében jelent akadályt a lettül, litvánul tudó fordítók hiánya, a szükségből használt közvetítő szöveg - például az angol fordítás – pedig olykor egészen jelentősen torzíttja az eredeti művet.

A konferencián Lettországból, Litvániából, Szerbiából, Csehországból, Németországból érkezett műfordítók és baltista kutatók vettek részt, Magyarországról pedig az ELTE BTK Szláv és Balti Filológiai Intézetének oktatója, dr. Laczházi Aranka, aki a magyarországi műfordítások áttekintése mellett az ELTE BTK litván minor szakjának és balti lektorátusainak szerepét mutatta be a balti irodalmak népszerűsítésében és a leendő műfordítók képzésében.

A konferencián való részvételt az ELTE BTK támogatta a Kari Tudományos Pályázat keretében.

2025-06-22

